

PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA II ST.  
IM. FRYDERYKA CHOPINA  
w ZESPOLE SZKÓŁ MUZYCZNYCH w POZNANIU

Program wychowawczo-profilaktyczny  
na rok szkolny 2025/2026

Zespół Szkół Muzycznych  
ul. Nieszawska 13A  
61-021 Poznań

Tel. 61 8-666-129  
e-mail: [sekretariat@zsm.poznan.pl](mailto:sekretariat@zsm.poznan.pl)

## Spis treści:

|                                                                         |           |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Wstęp .....                                                             | Strona 3  |
| Podstawa prawna .....                                                   | Strona 3  |
| Misja szkoły .....                                                      | Strona 5  |
| Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły .....     | Strona 5  |
| Charakterystyka środowiska szkolnego, sylwetka absolwenta .....         | Strona 7  |
| Wartości ważne dla społeczności szkolnej i powinności pracowników ..... | Strona 8  |
| Główne cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły .....          | Strona 10 |
| Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych .....                  | Strona 11 |
| Ewaluacja .....                                                         | Strona 15 |
| Literatura przedmiotu .....                                             | Strona 16 |

Program wychowawczo-profilaktyczny został zatwierdzony przez:

- Radę rodziców
- Dyrektora ZSM

.....  
Data zatwierdzenia programu

.....  
Podpis dyrektora

.....  
Podpis autorów programu

## Wstęp:

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze muzycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe).

Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwiać korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom przez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach.

### 1. Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. *w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii* (Dz. U. z 2018 r. poz. 214).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej* (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).

- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 września 2017 r. *w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1793).
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 września 2017 r. *w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych* (Dz.U. z 2017 r. poz.1763).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 5 września 2017 r. *w sprawie szczegółowych zadań wiodących ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1712).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. *w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1743).
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 roku *o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich* – art 22b i następne tj. Dz.U. 2023 poz. 1304.
- Powszechna deklaracja praw człowieka.
- Statut szkoły.

## 2. Misja szkoły:

- a) Stworzenie warunków młodzieży szczególnie uzdolnionej muzycznie do rozwijania talentu i jasno sprecyzowanych zainteresowań muzyką.
- b) Wspomaganie wielopłaszczyznowego rozwoju młodych muzyków.
- c) Uwrażliwienie na piękno i sztukę oraz wskazywanie jej humanistycznych wartości.
- d) Rozbudzanie odpowiedzialności za własny rozwój artystyczny i kształtowanie charakteru w powiązaniu z szacunkiem dla drugiego człowieka.

## 3. Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

- a) Rodzice posiadają pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci.
- b) Szkoła wspiera rodzinę w dziedzinie wychowania gwarantując prawo do wychowania w duchu pokoju, wolności i równości z poszanowaniem godności człowieka.
- c) Nauczyciele wspomagają rozwój osobowy ucznia we wszystkich wymiarach:
  - intelektualnym,
  - psychicznym,
  - społecznym,
  - zdrowotnym,
  - moralnym,
  - patriotycznym.
- d) Szkoła dąży do kształtowania w uczniach szacunku dla dobra wspólnego, rodziny, społeczności lokalnej, państwowej, a także do rozwijania patriotyzmu jako wartości o podstawowym znaczeniu.
- e) Młodzież otrzymuje w szkole pomoc w rozpoznawaniu wartości moralnych, w dokonywaniu wyborów i hierarchizacji tych wartości.
- f) Szkoła pomaga w odpowiedzi na pytania o dalszą przyszłość edukacyjno - zawodową, wskazując na rzetelną pracę i uczciwość jako wartości prowadzące do realizacji przyjętych celów.
- g) Opiekun klasy w celu realizacji zadań wychowawczych powinien:
  - utrzymywać systematyczny i częsty kontakt z nauczycielami w celu koordynacji oddziaływań wychowawczych,

- śledzić postępy w nauce swoich wychowanków,
- współpracować z rodzicami i informować ich na bieżąco o ocenach i zachowaniu,
- współpracować z psychologiem i pedagogiem szkolnym,
- dbać o systematyczne uczęszczanie uczniów na zajęcia,
- kształtować właściwe stosunki pomiędzy uczniami, opierając się na tolerancji i poszanowaniu godności osoby ludzkiej,
- powiadamiać rodziców o przewidywanej dla ucznia ocenie niedostatecznej na miesiąc przed zakończeniem semestru.

h) Szkoła współpracuje z rodzicami w zakresie nauczania, wychowania i profilaktyki poprzez:

- organizowanie spotkań z rodzicami,
- zapoznanie rodziców ze szkolnym programem wychowawczo - profilaktycznym,
- zapoznanie rodziców z wewnątrzszkolnym systemem oceniania,
- zaznajomienie z przepisami dotyczącymi oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów,
- informowanie w każdym czasie o zachowaniu i postępach w nauce ucznia,
- zapoznanie rodziców z planem pracy wychowawczej,
- indywidualne kontakty nauczyciela z rodzicami,
- zapewnienie pomocy psychologiczno - pedagogicznej w zależności od rozpoznanych potrzeb i trudności.

#### 4. Charakterystyka środowiska szkolnego, sylwetka absolwenta:

**Państwowa Szkoła Muzyczna II stopnia im. Fryderyka Chopina** w Zespole Szkół Muzycznych w Poznaniu, założona w 1945 roku, rekrutuje młodzież od 13 do 21 roku życia, przygotowuje ją do studiów muzycznych i działalności artystycznej. Społeczność PSM II stanowią uczniowie 7 – 8 klas szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych Poznania i Wielkopolski oraz studenci wyższych uczelni. Naukę w tej szkole wieńczy dyplom zawodowy. Działają tu chóry, zespoły kameralne, orkiestra symfoniczna, orkiestra dęta, big – band. Rokrocznie od 20 do 40 % absolwentów kontynuuje edukację muzyczną na uczelniach muzycznych. Szkoła kształci w cyklu sześcioletnim w specjalności instrumentalnej (dwadzieścia dwie specjalizacje) i rytmiki oraz w cyklu czteroletnim w specjalności wokalne, wokalistyce jazzowej i instrumentalistyce jazzowej. Ważnym faktem jest, iż kształci wielopokoleniowo. Absolwenci tej szkoły wracają do niej, jako świadomi rodzice wychowujący kolejne pokolenia wrażliwych na piękno wykonawców muzyki i odbiorców sztuki.

Absolwent Państwowej Szkoły Muzycznej II st. im. F. Chopina:

- przestrzega zasad kultury i etyki, prawa autorskiego oraz innych aktów prawnych związanych z ochroną dóbr kultury;
- zna historię dziedziny artystycznej, w obszarze której działa;
- posiada wiedzę niezbędną do prawidłowej realizacji zadań praktycznych w dziedzinie artystycznej, którą reprezentuje;
- zna związki między swoją i innymi dziedzinami sztuki;
- aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym;
- prezentuje swoje dokonania;
- kreatywnie realizuje zadania, wykazując się wrażliwością artystyczną;
- potrafi ocenić jakość wykonywanych zadań;
- realizuje indywidualnie i zespołowo zadania i projekty artystyczne w zakresie wyuczonej specjalności;
- pracuje w zespole w ramach przydzielonych zadań, biorąc współodpowiedzialność za efekt końcowy wspólnej pracy;
- nawiązuje kontakty i współpracuje z muzykami zespołu;
- przewiduje skutki podejmowanych działań;
- aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;

- wyszukuje, dokonuje wyboru i oceny informacji zawartych w różnych tekstach kultury;
- wykorzystuje technologię informacyjną i komunikacyjną w realizacji zadań artystycznych do pogłębienia wiedzy i doskonalenia umiejętności.

#### 5. Wartości ważne dla społeczności szkolnej i powinności wychowawcze pracowników:

- **Rozwój emocjonalny i artystyczny ucznia**

Państwowa Szkoła Muzyczna II st. im. Fryderyka Chopina w Zespole Szkół Muzycznych w Poznaniu przygotowuje ucznia do wykonywania zadań w życiu publicznym i zawodowym, kształci szacunek dla rzetelnej pracy i zdobywania wiedzy, a także potrzebę dalszego uczenia się, doskonalenia i rozwoju. Nauczyciele szkoły wspomagają ten proces poprzez odkrywanie i rozwijanie talentów, predyspozycji i możliwości swoich podopiecznych, wspieranie ich twórczych postaw czy zachęcanie do własnych poszukiwań. Edukacja muzyczna i związane z nią aktywne i świadome uczestnictwo w kulturze wpływa na rozwój potrzeb związanych z odbiorem i rozumieniem kultury, rozwija sferę życia duchowego i emocjonalnego, daje możliwość lepszego poznania siebie w pracy indywidualnej i zespołowej, a także – co bardzo ważne w dzisiejszych czasach – wspiera w dokonywaniu właściwych wyborów moralnych i hierarchizacji wartości w codziennym życiu. Ze społecznego punktu widzenia nauka w szkole muzycznej sprzyja kształtowaniu wysokiej kultury osobistej, przekazywaniu dziedzictwa kulturowego oraz budowaniu postaw patriotycznych. Nie bez znaczenia pozostaje wpływ na uświadamianie dzieciom i młodzieży własnej indywidualności czy przygotowania do uczestnictwa w kulturze.

- **Rozwój społeczno-kulturalny ucznia:**

Nauczyciele stale dostosowują treści, metody i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych i emocjonalnych ucznia, pomagają w określaniu i nazywaniu uczuć, kształtowaniu poczucia estetyki i wrażliwości na piękno. Stwarzają uczniom optymalne warunki do pokonywania trudności, jakie wynikają z uczęszczania przez nich do dwóch szkół, a także reagują na wszelkie kłopoty i problemy rodzinne, jak również na zagrożenia ze środowisk szkodliwych i patologicznych. Bardzo ważnym elementem są prawidłowe relacje uczeń-nauczyciel, który rozwija w swoich podopiecznych poczucie bezpieczeństwa, kształtuje w nich empatię koleżeńską, poczucie życzliwości i szacunku, integruje społeczność szkolną

uświadamiając o konieczności przestrzegania zasad kultury, a w ostatecznym rozrachunku – przygotowuje do wypełniania obywatelskich obowiązków.

- **Rozwój moralny ucznia:**

U podstaw rozwoju społecznego ucznia leżą przede wszystkim: wychowywanie w duchu poszanowania dla symboli narodowych i religijnych, uczenie dzieci i młodzieży aktywnego i świadomego odbioru kultury narodowej oraz przekazywanie systemu wartości, na bazie których kształtowała się polska kultura i tradycja narodowa. Wspierając rozwój ucznia nauczyciel zawsze dba o dostarczanie pozytywnych wzorców postępowania i wspomaga ucznia w rozwoju intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, moralnym i duchowym. Poprzez świadome i celowe działanie, jasno określone kryteria ocen, wymagania programowe i wyraźnie sprecyzowane oczekiwania w stosunku do ucznia dba o jego rozwój, ukazuje perspektywy, włącza w proces pracy twórczej i wspólnie ustala poziom aspiracji, który odpowiada możliwościom wychowanka. Nauczyciel przygotowuje ucznia do uczestnictwa - zarówno czynnego jak i biernego – w życiu kulturalnym środowiska budując w uczniu poczucie piękna i estetyki. Rozmawia z nim, poznaje jego obserwacje, spostrzeżenia i preferencje muzyczne oraz pasje i zainteresowania pozamuzyczne.

- **Współpraca nauczycieli z rodzicami:**

Szkoła współpracuje z rodzicami mając jako naczelny cel dobro dziecka. Rodzice i nauczyciele powinni jasno i czytelnie sformułować swoje oczekiwania i życzenia w sprawach dotyczących wychowania i edukacji, wspólnie rozwiązując problemy związane z pogodzeniem nauki w dwóch szkołach. Nauczyciele przedmiotu głównego informują rodziców o wymaganiach edukacyjnych, a opiekunowie klas zaznajamiają ich podczas spotkań z szkolnym programem wychowawczo - profilaktycznym.

- **Dbłość nauczycieli o jakość nauczania:**

Nauczyciele przedmiotów artystycznych podnoszą jakość udzielanej pomocy psychologicznej i budują umiejętności stawiania sobie realnych celów w oparciu o swoje mocne strony. Osiągają to poprzez uczestniczenie w różnych formach doskonalenia zawodowego w zakresie kompetencji psychologicznych. Ma to na celu przede wszystkim wspieranie ucznia w realizowaniu programu muzycznego, umożliwianie mu współdecydowania o jego rozwoju artystycznym, np. poprzez wybór utworów muzycznych, a

także uświadamianie uczniowi jego mocnych stron, np. techniki wykonawczej, muzykalności, umiejętności dobrej organizacji pracy podczas ćwiczenia, czy kształtowania poczucia własnej wartości ucznia, umiejętności pracy w zespole oraz wrażliwości.

6. Główne cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

**Naczelny cel wychowania:** wychowanie człowieka odpowiedzialnego, potrafiącego rozpoznać w otaczającym świecie piękno, dobro, prawdę.

**Profilaktyka:** rozumiana jako chronienie młodego człowieka przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się trudności.

Celem głównym jest ochrona ucznia przed zakłóceniami w rozwoju oraz przeciwdziałanie zachowaniom niepożądanym poprzez m.in. kształcenie umiejętności refleksji i pracy nad sobą oraz profilaktykę zachowań ryzykownych.

**Cele szczegółowe programu:**

- Wspomaganie rozwoju ucznia i doskonalenie warsztatu pracy artysty – muzyka oraz przygotowanie do dalszego rozwoju umiejętności na poziomie studiów wyższych.
- Kształtowanie postaw prospołecznych oraz profilaktyka zagrożeń i przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym.
- Pomoc psychologiczno - pedagogiczna.
- Doskonalenie kompetencji psychologiczno – pedagogicznych nauczycieli.

Cele szczegółowe określono na podstawie:

- wywiadu z nauczycielami,
- ankiety przeprowadzonej w wybranych klasach,
- obserwacji zachowań uczniów,
- informacji wyniesionych z dyskusji z rodzicami i przedstawicielami uczniów,
- zaleceń CEA.

## 7. Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych 2025/2026

| L.P | Zadanie                                                                                                                                                      | Sposób realizacji                                                                                                          | Odbiorcy               | Termin           | Osoby odpowiedzialne i współpracujące                                                     |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Wspomaganie rozwoju ucznia i doskonalenie warsztatu pracy artysty – muzyka oraz przygotowanie do dalszego rozwoju umiejętności na poziomie studiów wyższych. | Organizowanie koncertów, okolicznościowych audycji, przesłuchań i czynne w nich uczestnictwo uczniów. Towarzystwo uczniom. | Uczniowie              | Cały rok         | Wicedyrektorzy ZSM, nauczyciele przedmiotów artystycznych, psycholog/ pedagog szkolny ZSM |
|     |                                                                                                                                                              | Uczestniczenie w muzycznym życiu Poznania (wyjścia do opery, filharmonii).                                                 | Uczniowie, rodzice     | Cały rok         | Nauczyciele przedmiotów artystycznych                                                     |
|     |                                                                                                                                                              | Spotkania z rodzicami, porady konsultacje.                                                                                 | Uczniowie, rodzice     | Cały rok         | Opiekunowie klas, nauczyciele, psycholog/ pedagog szkolny ZSM                             |
| 2.  | Kształtowanie postaw prospołecznych oraz profilaktyka zagrożeń i przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym.                                                    | Uczestnictwo uczniów w koncertach, imprezach charytatywnych organizowanych przez różne instytucje i szkołę.                | Uczniowie, rodzice     | Cały rok         | Dyrekcja ZSM, opiekunowie klas, nauczyciele przedmiotów artystycznych                     |
|     |                                                                                                                                                              | Spotkanie z okazji Dnia Edukacji Narodowej, koncert.                                                                       | Nauczyciele, uczniowie | Październik 2025 | Opiekunowie klas, nauczyciele                                                             |
|     |                                                                                                                                                              | Uroczystość szkolna z okazji Święta Niepodległości.                                                                        | Uczniowie, rodzice     | Listopad 2025    | Nauczyciele, dyrekcja ZSM                                                                 |
|     |                                                                                                                                                              | Zorganizowanie Wigilii klasowych.                                                                                          | Uczniowie, nauczyciele | Grudzień 2025    | Opiekunowie klas                                                                          |
|     |                                                                                                                                                              | Profilaktyka                                                                                                               | Uczniowie,             | Cały rok         | Psycholog/                                                                                |

|    |                                    |                                                                                                                                                                                                                                                          |                                 |          |                                                                             |
|----|------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|----------|-----------------------------------------------------------------------------|
|    |                                    | zagrożeń i zachowań ryzykownych (w tym m.in. zapobieganie przemocy rówieśniczej, profilaktyka uzależnień, promocja zdrowia). Spotkania indywidualne, pogadanki, warsztaty, konsultacje.                                                                  | rodzice, nauczyciele            |          | pedagog szkolny ZSM, opiekunowie klas, nauczyciele, dyrekcja ZSM            |
|    |                                    | Dbanie o bezpieczeństwo w szkole i dostarczanie wiedzy dotyczącej profilaktyki zagrożeń (diagnoza czynników chroniących i ryzyka, pogadanki, konsultacje, materiały informacyjne, Standardy Ochrony Małoletnich).                                        | Uczniowie, rodzice, nauczyciele | Cały rok | Dyrekcja ZSM, opiekunowie klas, nauczyciele, psycholog/ pedagog szkolny ZSM |
| 3. | Pomoc psychologiczno-pedagogiczna. | Porady i konsultacje indywidualne – pomoc w radzeniu sobie ze zgłaszanymi trudnościami, wsparcie w zakresie rozpoznanych potrzeb i trudności. Wspomaganie rozwoju ucznia zdolnego (w tym m.in. radzenie sobie ze stresem, treścią, relacje rówieśnicze). | Uczniowie, rodzice, nauczyciele | Cały rok | Psycholog/ pedagog szkolny ZSM                                              |
|    |                                    | Interwencja w sytuacjach kryzysowych.                                                                                                                                                                                                                    | Uczniowie                       | Cały rok | Psycholog/ pedagog szkolny ZSM                                              |

|    |                                                                                                        |                                                                                                                                                                   |                                 |          |                                                                                   |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|----------|-----------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                        | Warsztaty, prelekcje, szkolenia doskonalące dla kadry. Materiały informacyjne, procedury.                                                                         | Nauczyciele                     | Cały rok | Psycholog/<br>pedagog szkolny<br>ZSM                                              |
|    |                                                                                                        | Dostarczanie wiedzy o instytucjach świadczących pomoc na terenie Poznania i specyfice funkcjonowania instytucji pomocowych (konsultacje, materiały informacyjne). | Uczniowie, rodzice, nauczyciele | Cały rok | Psycholog/<br>pedagog szkolny ZSM,<br>opiekunowie klas                            |
|    |                                                                                                        | Dostarczanie wiedzy na temat mechanizmów uzależnień i przemocy oraz sposobów przeciwdziałania nim (spotkania indywidualne, konsultacje, materiały informacyjne).  | Uczniowie, rodzice, nauczyciele | Cały rok | Psycholog/<br>pedagog szkolny ZSM                                                 |
|    |                                                                                                        | Budowanie prawidłowych relacji wśród uczniów. Dbanie o bezpieczeństwo w szkole. (Pogadanki i konsultacje, materiały informacyjne, Standardy Ochrony Małoletnich). | Uczniowie, rodzice, nauczyciele | Cały rok | Nauczyciele, opiekunowie klas, psycholog/<br>pedagog szkolny ZSM,<br>dyrekcja ZSM |
| 4. | Doskonalenie kompetencji psychologiczno – pedagogicznych nauczycieli (w tym m.in. dobrej komunikacji i | Doskonalenie zawodowe nauczycieli. Organizowanie szkoleń, warsztatów, spotkań,                                                                                    | Nauczyciele                     | Cały rok | Dyrekcja ZSM, psycholog/<br>pedagog ZSM, kierownicy sekcji, nauczyciele           |

|  |                                 |                                                                                                                                                                        |                                 |          |                                                                                                                     |
|--|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | relacji uczeń –<br>nauczyciel). | konsultacji.                                                                                                                                                           |                                 |          |                                                                                                                     |
|  |                                 | Włączanie nauczycieli w organizację pomocy psych. - ped. dla uczniów oraz poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psych. i ped. kształcenia artystycznego. | Nauczyciele, uczniowie, rodzice | Cały rok | Dyrekcja ZSM, psycholog/ pedagog szkolny ZSM, kierownicy sekcji, opiekunowie klas, nauczyciele przedmiotów głównych |
|  |                                 | Nauczenie rozpoznawania emocji i rozładowywania napięcia bez szkody dla siebie i innych (pogadanki, konsultacje, materiały informacyjne).                              | Uczniowie                       | Cały rok | Nauczyciele, psycholog/ pedagog szkolny ZSM, opiekunowie klas                                                       |

## 8. Ewaluacja:

Skuteczność programu profilaktyczno-wychowawczego, obok bieżącego monitorowania oraz samooceny osób zaangażowanych w jego realizację, oceniana będzie pod koniec roku szkolnego. Informacje niezbędne do ewaluacji będą uzyskiwane za pomocą narzędzi, takich jak:

- bezpośrednie rozmowy z uczniami i rodzicami,
- obserwacje uczniów – prowadzenie dokumentacji przez opiekunów klas, nauczycieli, psychologa/pedagoga szkolnego,
- informacje zwrotne,
- analiza dokumentów istniejących w szkole (notatki, protokoły, plany pracy, sprawozdania),
- rozmowy z nauczycielami i opiekunami klas.

Uzyskane wyniki posłużą do analizy przeprowadzonych działań – ich skuteczności, interpretacji wyników, możliwości i zagrożeń na przyszłość oraz potrzeby wprowadzenia ewentualnych zmian. Na podstawie wyników opracowane zostaną również zalecenia i propozycje do przyszłych działań, ich rodzajów i zakresów obszarów tematycznych.

## 9. Literatura przedmiotu:

- U. Bissinger-Ćwierz, *Raport: Jakość programów wychowawczych oraz szkolnych programów profilaktyki realizowanych w szkolnictwie artystycznym w roku szkolnym 2012/2013*. CEA, Lublin 2013, dostęp: [https://cea-art.pl/poradnictwo/RAPORT\\_jakosc\\_programow.pdf](https://cea-art.pl/poradnictwo/RAPORT_jakosc_programow.pdf)
- U. Bissinger-Ćwierz, *Jakość programów wychowawczych oraz szkolnych programów profilaktyki realizowanych w szkolnictwie artystycznym – wybrane zagadnienia z raportu CEA*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 2, Warszawa 2014, dostęp: <https://cea-art.pl/pub/z-2-caly-m.pdf>
- U. Bissinger-Ćwierz, *Profilaktyka uzależnień w szkolnictwie artystycznym – podsumowanie ogólnopolskiego projektu CEA*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: [https://cea-art.pl/pub/z\\_3\\_caly\\_m.pdf](https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf)
- U. Bissinger-Ćwierz, *Psychopedagogiczne metody pracy z uczniem najmłodszym oraz uczniem ryzyka dysleksji w szkole muzycznej. Poradnik dla nauczycieli klas instrumentalnych zawierający ponad 50 ćwiczeń i zabaw wspomagających grę na instrumencie*. CEA, Warszawa 2016, dostęp: [https://cea-art.pl/pub/Psychopedagogiczne\\_metody\\_pracy.pdf](https://cea-art.pl/pub/Psychopedagogiczne_metody_pracy.pdf)
- D. Macander, *Metody i sposoby prowadzenia diagnozy w szkole i placówce oświatowej* [w:] M. Konopczyński, J. Borowik i in., *Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki oświatowej*. ORE, Warszawa 2017, dostęp: <https://www.ore.edu.pl/2017/05/program-wychowawczo-profilaktyczny/>
- E. Sokołowska, *Model monitoring-interwencja-profilaktyka-promocja w pracy z uczniem zdolnym*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 1, Warszawa 2013, dostęp: <https://cea-art.pl/pub/Zeszyty%20Psychologiczno-Pedagogiczne%20CEA%20-%20Zeszyt%20nr%201.pdf>
- J. Śmieszchalska, *Profilaktyka dolegliwości wynikających ze specyfiki gry na instrumentach muzycznych – nowe wyzwanie dla nauczycieli*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: [https://cea-art.pl/pub/z\\_3\\_caly\\_m.pdf](https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf)

- M. Wieczorek, *Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki*. ORE, Warszawa 2018, dostęp: <http://www.bc.ore.edu.pl/Content/922/Program+wychowawczo-profilaktyczny+krok+po+kroku.pdf>
- B. Wojtanowska-Janusz, *Realizacja programów wychowawczych na przykładzie szkół muzycznych bez pionu ogólnokształcącego w regionie lubelskim*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: [https://cea-art.pl/pub/z\\_3\\_caly\\_m.pdf](https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf)
- B. Wojtanowska-Janusz, *Rola wsparcia psychologicznego w budowaniu odporności psychicznej uczniów szkół muzycznych*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 4, Warszawa 2017, dostęp: <https://cea-art.pl/pub/CEA-z-4-maly.pdf>
- Wojtaszek, *Profilaktyka i higiena głosu w muzycznej edukacji dzieci i młodzieży*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: [https://cea-art.pl/pub/z\\_3\\_caly\\_m.pdf](https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf)